

Opgave 2 Internationale betrekkingen: het gaat geweldig

Bij deze opgave hoort tekst 5 uit het bronnenboekje.

Inleiding

‘Het gaat geweldig’ is de titel van een boek van Michiel Bicker Caarten. Hij pleit daarin voor een optimistische kijk op de wereldgeschiedenis en zet veel feiten op een rij om die visie te onderbouwen. Enkele fragmenten uit het hoofdstuk over het afnemende aantal oorlogen staan in tekst 5. De vragen van deze opgave gaan over internationale betrekkingen.

Lees tekst 5.

De internationale orde is aan het veranderen. De beschrijving van de oude situatie noemen we wel het klassieke beeld van de internationale orde, en van de nieuwe situatie het post-klassieke beeld.

- 4p **12** Beschrijf twee veranderingen in de internationale orde in de richting van het post-klassieke beeld en leg vervolgens met behulp van twee gegevens uit tekst 5 uit dat die veranderingen gerealiseerd zijn.

In tekst 5 worden de VN enkele keren expliciet genoemd. De VN hebben vier doelstellingen.

- 4p **13** Noem twee doelstellingen van de VN, geef bij elke doelstelling een bijbehorend citaat en beargumenteer je keuze voor de citaten.

“De VN ... zijn door het eind van de Koude Oorlog verlost uit de houdgreep van VS en Sovjet-Unie” (tekst 5, regel 45-48).

Deze houdgreep bleek vooral in één van de organen.

- 2p **14** In welk orgaan van de VN kwam deze houdgreep vooral tot uiting? Leg je antwoord uit.

Opgave 2 Internationale betrekkingen: het gaat geweldig

tekst 5

Er is minder oorlog dan ooit

(...) In het recente verleden is er veel
gebeurd wat oorlog ontmoedigt, of de
reden voor oorlogvoering vermindert.
Onze consensus is veranderd, en we
5 hebben structuren aangebracht om
het risico van oorlog te verminderen.

(...)

Handel vergroot ook het wederzijds
begrip, of althans de communicatie.

(...)

De 'internationale gemeenschap'
10 bestaat tegenwoordig, in de zin dat
een groot aantal rijke landen een
bepaald normenstelsel heeft ontwik-
keld en ook bereid is te handhaven.

(...)

Die 'internationale gemeenschap',
15 geleid door de VN en de VS, is de
nieuwe Leviathan¹⁾. Toen Servië niet
wilde onderhandelen over terugtrek-
king uit Kosovo, voerde de NAVO
maar liefst duizend luchtbombarde-
20 menten uit op doelwitten van het
Servische leger. Dat werkte.

Maar de internationale consensus
verandert ook op andere gebieden.

Meest spectaculair in 1998, toen een
25 Spaanse officier van justitie aan
Engeland verzocht om Augusto
Pinochet, ex-dictator van Chili, vast
te houden wegens misdaden tegen

de menselijkheid. (...)

30 Het idee van universele misdaden,
het spiegelbeeld van de universele
rechten van de mens, was daarmee
erkend. Het idee voor een Inter-
nationaal Strafhof was al veel ouder,
35 het werd voor het eerst voorgesteld
in 1919 tijdens de Parijse Vredes-
conferentie, maar in 2002 werd een
echte rechtbank gevestigd.

De VN richtten ook een apart tribu-
40 naal op voor Joegoslavië. Slobodan
Milosevic en Radko Mladic werden
voor het tribunaal gebracht op be-
schuldiging van het aanstichten van
de Balkanoorlogen.

45 De VN, lange tijd niet serieus geno-
men, zijn door het eind van de Koude
Oorlog verlost uit de houdgreep van
VS en Sovjet-Unie en tot bloei ge-
komen. (...)

50 Vredesmissies werken. Virginia Page
Fortna, een politiek wetenschapper,
onderzocht 115 wapenstilstanden
tussen 1944 en 1997. Als er een
vredesmissie werd georganiseerd
55 (door de VN, NAVO of Organisatie
van Afrikaanse Unie), voorkwam die
een hervatting van geweld in tachtig
procent van de gevallen. (...)

*naar: Michiel Bicker Caarten: Het Gaat Geweldig, Bert Bakker,
Amsterdam 2013, p. 79-82*

noot 1 Leviathan: Thomas Hobbes gaf deze naam aan de heerser die de absolute macht had
waarmee hij chaos en de oorlog van allen tegen allen kon vermijden.